

"Polarbjørn 2". Engstrøm blev med ombord for å få påhengsmotoren reparert. Vi gikk fra Krogness kl. 18 og kom kl. 21.30 til Revet. Solheim hadde sin teltleir et par kilometer utenfor stasjonen, og hans parti kom ombord like etter ankomsten.

Devold skulde hente en del saker på Moskusheimen for Arktisk Næringsdrift. Han gikk derfor straks i land for å konferere med Tolløfsens folk, som nu bodde der. Etter å ha tatt med Solheim drog jeg inn til stasjonen, hvor jeg traff Gerhard Antonsen og Arnljot Tolløfsen, som overvintrer i år.

De fortalte at Holmboe hadde seks mann liggende ved elven øst for Kapp Giesecke i Tyrolerfjorden for å fiske laks, men at de hadde bygget et hus der. Vi fikk også smake røke^tørrie, som de hadde fått hos Holmboes folk, og den smakte meget godt. De to på Moskusheimen vilde bygge en ny stasjon ved bunnen av Tyrolerfjorden. Først over midnatt fikk vi ~~en~~ ombord de bensin- og petroleumsfat vi skulde ha med.

Søndag den 7. kl 2 natt forlot vi Moskusheimen og gikk inn Grantafjorden, hvor Løyning skrapet og Jakhelln tok en stasjon. Vi var inne til kneet i fjorden, hvor et hus ligger på nordsiden. Der var noen små moskusflokker i dalen op mot Scotstoun Hill.

Om morgenen fikk vi skodde da vi atter kom ut i Claveringfjorden, så vi måtte ligge stille en del av formiddagen. Vi tok i mens drikkevann fra et isflak. Kl. 13 1/4 lettet tåken og vi fortsatte utover til Eskimonæs, hvor Solheim kl. 14.40 gikk i land med sine assistenter for å ta controlsikt fra en varde han året i forveien hadde bygget på knausen vest for Eskimonæs. Også Wefring og Nordahl var med i land. Nordahl avla også besøk i den danske flyveleir.

Jakhelln tok imens en stasjon ute i fjorden. Kl. 17 kom alle ombord, og vi gikk over til Krogness, hvor vi kom

kl. 18.45. Vi hadde ikke fått noget svar på anrop av Myggbukta for å konferere med Richter om hvorvidt Engstrøm skulde reise med oss sydover. Vi hadde lånt et sekskantet rør av Arktisk Næringsdrifts påhengsmotor og Reparert Richters motor med, men da Engstrøm allikevel hadde kluss med å få den til å gå, sendte jeg et telegram til Richter og underrettet ham om at Engstrøm blev med "Polarbjørn" sydover. Alt Richters utstyr blev hentet ombord. I huset lå beskjed fra von Krogh at han den 26. juli flyttet utover til Finschøyane. Mens vi lå her passerte Lauge Koch forbi med motorbåt på vei utover til Eskimonæs.

Vi gikk utover kl.19.45 og ankret kl.23 ut for von Kroghs leir på Store Finschøy. Von Kroghs parti fikk en del proviant m.m. og etterxgjensidig å ha utvekslet nyheter fortsatte vi kl. 1.20, natt til mandag den 8. ^{utover} august. Det blev avtalt med von Krogh at vi skulde møte ham, enten på Jacksonøya eller på Kapp Herschel for hjemreise. Von Krogh hadde vært innom Eskimonæs, hvor han hadde hilst på Lauge Koch. Det var tett tåke ute i fjorden, men den lettet utover natten så vi kunde fortsatte direkte til Myggbukta, hvor vi ankret op ut for stasjonen kl.11 $\frac{1}{2}$. Aagenæs fløi en tur over til flyveplassen med Solheim for at han kunde se på de første flyvebilleder som var blitt fremkalt. Flyverne hadde ikke vært ute på kartlegning siden vi var i Myggbukta sist på grunn av tåke og disig luft. Der var ofte i år en disig luft, som ikke var heldig for fotografering, selv om det var klart for øvrig.

Da Aagenæs kom tilbake fikk han med det gamle flyvekamera, som jeg hadde reparert under veis.

Mens jeg var i land slapp Siggeson to av brevduene. De fløi rundt leiren, og vilde begge uten tvil ha vendt tilbake hvis ikke en tyvjo hadde begynt å jage dem, så den ene

flyktet inn over sletten og forsvant. Den annen kom tilbake til huset. Derpå blev der lukket op for de fire gjenværende duer. Tre av dem fløi rundt en stund og slog sig så ned på bakken. Det så ut som om de snart blev trett av å fly. Den fjerde vilde ikke ut mens jeg var der. Siggesson hadde under opholdet i Myggbukta fått et par små sjørøier på garn i lagunen ved stasjonen. Richter kom ombord, og Sørensen bragte ombord en del saker som skulde til Høelsbu. Vi forlot Myggbukta kl.14. Der var meget is og tåket vær. På turen utover lettet tåken og vi gikk til Bontekoeøya for at Solheim skulde få kontrolsikt fra varden der.

Vi kom ut til øen kl.17½ og gikk i land efter at vi hadde spist aften. Solheims parti var på varden, Aanstad samlet moser og Nordahl var ute efter fugl. Fartøiet gikk straks ut med Løyning og Jakhelln som skulde tråle og ta oceanografiske observasjoner, mens vi var i land, Jeg fulgte kysten vestover til midt på øens sydside, hvorpå jeg gikk tvers over øen tilbake. Det var brysomt å gå langs stranden det første stykke, da jeg delvis måtte klatre op i fjellskråningen; men lengere vest var der bred sandstrand med nokså meget rekved. Blandt annet fant jeg et stykke av ripen av en båt som efter utseendet måtte være en som Devold mistet ved Carlshavn i 1927. På vestligste odde mot Frans Josef Fjord var der så flatt at flyvemaskiner godt kunde lande. Her lå to gamle eskimohusruiner, og syd på øen, hvor terrassene slutter fant jeg en teltring, hvor forskjellige gjenstande, bl.a. et stykke av en narhvaltann, lå strødd omkring.

Oppe på øen lå en rekke små vann og et lommepar hekket i et av dem. Øen er ganske flat ovenpå, og den sydlige del ligger 150-200 m. over havet. Kun den nordlige fjellrygg er høiere. Høideplatået faller bratt av mot sjøen. Jeg så mange

revespor, to harer, terner, tyvjo, stormåker, lom, snepper, snespurv, tre ugler, hvorav jeg skjøt en, samt jordhulker efter lemen og efterladenskaper efter ryper. Øen er like frodig som kystområdet av fastlandet, som den må være skilt fra i forholdsvis ny tid.

Jeg kom ombord kl.1 om natten. Tåken var da atter seget inn fra havet og lå tykk over den midtre del av øen samt nordfor. Vi lettet straks anker og satte kurs for Kapp Humboldt, hvor Marø og Furland skulde settes på land med motorbåten, som nu var ferdig montert.

Tirsdag 9. august. På turen innover fikk vi så tett tåke at vi først kom inn kl.10. Marø og Furland gikk i land, og vi fortsatte inn Frans Josef Fjord to timer senere. Tåken lettet efter hvert som vi kom innover fjorden. Vi gikk direkte til Hoelsbu hvor vi kom kl.19.45. Her gikk Richter og Engstrøm igjen fra borde for å arbeide i Moskusoksefjorden og utover til Kapp Ovibos, hvor partiet skulde avhentes omkring 17. august. En del saker vi hadde med fra Myggbukta blev bragt i land. Da vi ikke traff Askheim her, og Solheim måtte konferere med ham om kartlegningen, fortsatte vi innover kl.20.05. Wefring og Aanstad blev igjen på Hoelsbu for å arbeide der til vi kom tilbake.

Da vi kom inn til Hallehytta stod Askheims telt der, men da båten var borte og intet liv viste sig da vi brukte dampfløiten, fortsatte vi innover idet vi speidet efter båten på begge fjordsiden. Først da vi kom innerst i fjorden fikk vi øie på den utenfor Braastad. Kl.var 23 da vi rodde i land og vekket Askheim og hans to assistenter, som om eftermiddagen var kommet tilbake efter en 24 timers tur til Ladder Mountain. Askheim som hadde vært på skis topturer, men to ganger blitt hindret i arbeidet av tåke, var ferdig her inne og blev med

fartøiet utover ved midnattstid. Løyning og Jakhelln benyttet fartøiet til zoologisk- og oceanografisk arbeide, mens vi var i land.

Vi var innom Hallehytta og hentet Askheims telt og utstyr og anløp kl. 4 morgen Hoelsbu, hvor Askheims parti gikk i land og Wefring og Aanstad atter kom ombord.

Onsdag den 10. august, Det blev avtalt at Askheim skulde arbeide i ytre del av Moskusoksefjorden og avhentes igjen på Hoelshu; mens Solheims parti skulde arbeide på Strindberg-halvøya, sydsiden av Gausshalvøya og Ymerøya.

På turen utover gikk vi nær opunder Kapp Bull; men da der ennu ikke var noe å se til Skaun og Welde fortætte vi over til Strindberglandet hvor Solheims parti gikk i land ved 7-tiden noe syd for Walter^shausenbreen. Derfra fortsatte vi til Stordalen, hvor vi vilde forsøke røiefiske, og ankret op foran det danske og det norske hus. Løyning og Hansen var ute efter fugl, Aanstad samlet mos, og selv var jeg en tur opover dalen til det øverste vann, som jeg benevner Øvrevann i min dagbok. Omkring tre kilometer nedenfor dette er et noget mindre, avlang vann. I begge er der fisk, og ved elvebreddebe vrålet det av bitte små yngel av sjø^øvir, som stormåken levet høit på. Stordalen, som den almindelig kalles, er en flat pen dal som tidligere har dannet en grunn fjord omtrent av samme utseende som Geodøgfjorden. Langt opover dalen finns marine terasser som er fulle av skjellrester. Elven er nokså forgrenet og går i jevnt fall hele dalen nedover. Vannet er klart. Like ved utløpet av Øvrevann var der bygget et par stenringer hvorav den ene lå akkurat på elvekanten og sannsynligvis var en ^eskimøisk fiskeplads. Ved Øvrevann så jeg to moskusokser og mange spor efter dyr.

Langs hele dalen ligger lag av Eleonorebayforma-
sjonen så langt jeg kunde se.

Jeg kom ombord igjen ved $\frac{1}{2}$ 15-tiden. Det var da på det
nærmeste flo sjø, og vi drog derfor inn til elven for å forsøke
fiskelykken. Vi fikk utover eftermiddagen og kvelden ca. 50
fisk, hvorav den største var 76 cm. lang og veiet 5 kg. Utover
natten tok en del av skibets folk 37 fisk til.

Torsdag den 11. august. Vi lå over her med fartøiet
om natten, og gikk kl. 6 morgen inn til Geologfjorden, hvor der
ikke har vært noget norsk fartøi før, og hvor derfor Løyning
og Jakhelln hadde spesiell interesse av å foreta undersøkelser.
Jeg skisserte fjordsidene innover, og kl. 13 gikk Wefring,
Aanstad og jeg i land på en halvø som stikker frem på nordsiden
av Geologfjordens indre del rett overfor en lang dal som kommer
ned på sydsiden.

Wefring malte et parti av fjordens indre del, og jeg
var en tur op i 460 m.o.h. Det var et ganske eiendommelig
landskap på denne halvø. Mellom lange rabber og knauser av
kalksten og dalomitt var små, tørre gressletter, som var full-
stendig optråkket av moskus og harer. Over alt lå renhorn
strødd utover, så reibestanden må ha vært meget stor her inne.
Jeg så 11 moskus og fant oppe i fjellet to overmåde gamle
moskuskranier, hvorav jeg tok med det ene. Der var kun et sprødt,
porøst væv igjen av benet. Nathorst fant et sådant i Reinbukta,
som ikke ligger langt herfra, så det synes som den eldste
moskusbestand må ha levet i de indre fjorddistrikter.

Oppe i en senkning 250 m.o.h. hvor der øiensynlig var
250 var almindelig moskustrekk, lå en stor stenblokk som
såvidt kunde bestiges fra den ene side. Oppe på kanten av
denne sten lå tre mindre stener, som hver utgjorde et passende

mannsløft, og under den store sten var der bygget op en liten stenring. Såvidt jeg kunde forstå var dette et sted som av eskimoene har vært benyttet som fangstplass på større dyr. Sannsynligvis har de ligget på lur oppe på den store sten og slengt de mindre stenblokker i ryggen på dyr. som har passert forbi.

Moskusoksen var svært lite sky her inne og syntes ikke å ta noen notis av mennekser. Jeg satt like ved siden av to som stod ute i et lite tjern til op på sidene for å kjøle sig. De stod lenge og se på mig før de vasset i land og stod fremdeles på stranden da jeg gikk. Også andre dyr bare lettet på hodet og så likegyldig på mig for straks efter å gresse videre.

Nede ved sjøen var der flere steder meget blokkebær og stor, søt kreking, som stod fullt på høide med den norske. Kl.18 kom fartøiet og hentet oss. Jakhelln hadde da tatt en stasjon på 650 meters dyp noen kilometer fra fjordbunnen. Ved innløpet er fjorden bare 100 meter dyp.

Fra kl.18 - 21 tok Løyning et tråletrekk, hvorpå vi gikk ut fjorden.

Fredag den 12. august. I de dager som var igjen for innsamling av landpartiene for hjemreisen vilde jeg benytte tiden til å påbegynne den geologiske kartlegning innen det topografiske kartlagte område, men da samtidig fartøiet skulde benyttes til geologiske og oceanografiske undersøkelser kunde jeg ikke foreta noen sammenhengende kartlegning, men måtte benytte en dag på hvert sted. Da været hadde vært uheldig for fotografering fra flyvemaskin, måtte flyvepartiet avhentes senest mulig, så kartlegningen fra luften kunde fullføres, dersom det blev godvær de siste dager. Det blev derfor bestemt at vi skulde arbeide oss

nordover og avhente partiene nordpå først, derpå partiene i Frans Josef Fjord og til slutt flyverne.

Vi gikk fra Geologfjorden utover til Kroghhytta på nordsiden av Frans Josef Fjord hvor Wefring, Aanstad og jeg selv gikk i land kl. 8 3/4. Mens vi arbeidet i land tok Jakhelln en loddsकुद्धsrekke tvers over fjorden og Løyning trålet.

Jeg foretok geologisk kartlegning langs fjorden østover og samlet inn en hel del fiskerester fra et tynt skikt i devonen omkring fem kilometer øst for hytten. Jeg gjorde ferdig kartet omkring 10 kilometer østover og blev tatt ombord igjen kl. 18 1/2 på odden vest for fjell 1671. Her gikk en flokk moskus på syv voksne og to kalver og beitet. Jeg så mange harer på turen.

Mens fartøiet var inne ved Kroghhytta og hentet Aanstad og Wefring kl. 16 kom "Godthaab" inn og landsatte et parti ved hytten. Den gikk derpå innover fjorden og kom kl. 22 om kvelden atter utover.

Da jeg var kommet ombord gikk vi tilbake langs stranden og flere mann hjalp til å bære ned devonfossilene, som bare lå ca. 80 m.o.h. Det blåste nu ganske godt, så der stod en hel sjø inn fjorden. Vi var atter ombord kl. 21 3/4. En tett skodde drev inn fjorden, og da det samtidig så ut til å bli styggvær bestemt vi oss for å legge op for natten bak Wijkanderhalvøya, hvorfor vi gikk over fjorden og ankret op der kl. 23 1/2.

Lørdag den 13. august. Det var regn og skodde langt ned i fjellene, men vinden hadde lagt sig. Vi lettet anker ved nitiden og gikk nordover til Myggbukta. Vi var utenfor flyveleiren kl. 13 3/4 og blev som vanlig mødt av Aagenæs, som fløi rundt skibet noen ganger. Flyverne hadde på grunn av tåke, kun vært ute en tur siden vi var her sist. De hadde inntil da tatt ca. 750 kartlegningsbilleder, litt kinofilm og noen billeder med det gamle flyvekamera. De måtte således fremdeles beholde både kinokameraet og det gamle flyvekamera. Hvis de hadde vært ferdig vilde jeg ha tatt begge disse apparater ombord for å benytte dem under resten av oppholdet ved Grønland.

Vi forlot Myggbukta kl. 15.50 for å gå inn på nord-siden av Hold with Hope.

Det begynte nu å klarne op. Ved 20-tiden ankret vi op ut for den store elv som munner ut nord for Kapp Broer-Ruys. Det var da nesten klart og vindstille. Skibets folk rodde i land og skjøt fire moskus. Vi andre arbeidet hver på vår kant. Elven, som kommer ned over slettelandet i store slyngninger, var nu svært liten. Vannet var klart, men vi så ingen fisk i den. Jeg var en tur til bistasjonen Bukta, som ligger på sletten nord for elven et par hundre meter fra sjøen. Det er et solid hus av drivtømmer med torvtekke. Bjørnen hadde slått ut vinduet, og reven hadde, for å vise sin forakt, vært inne og lagt sitt visitkort både på bordet og på komfyren.

Jeg tok en skisse^{2r}huset, samt fotografi. Derpå var jeg en tur langt innover det noget kupert lavland og la inn alle basaltknausene på kartet. De store strandsletter kan flere steder benyttes som flyveplasser.

Der var mange moskusflokker innover sletten, og jeg så i alt 40 dyr. På hjemturen blev jeg vidne til en morsom kamp mellem to okser. Jeg har sett flere sådanne turneringer, men

ingen så voldsom som denne.

Jeg kom nedover langs elven og hadde netop passert en enslig okse, ~~som~~ fremdeles stod på en bakkekam og så spørrende etter mig, da jeg plutselig møtte en flokk på 10 stykker. To av oksene hadde stanset oppe på elvebrinken, mens resten av flokken blev mig var og satte over elven hvor de snart forsvant over elvebakken. De to okser, som stod midt i min vei, stillet op til kamp uten å bli mig var. Fem eller seks ganger rygget de fra hverandre og som på gitt signal satte de i full galopp mot hverandre til de tørnet sammen med et brak og blev stående bom stille. De rygget derpå tilbake, idet de svaiet frem og tilbake med hodet og gjentok forestillingen i et ^{en-}nu mere rasende tempo. Jeg måtte virkelig beundre denne praktfulle turnering, som likesom var satt i sene for mig, og jeg var imponert over hvad selv et moskushode kunde tåle. Siste gang rygget bare den yngste; men da den i full fart var inn på gamlingen, kastet denne sig til side i siste øieblikk, så angriperen holdt på å gå på nesen. Dette var sikkert tegn på overgivelse, for straks efter ruslet den overvundne op i fjellet i motsatt retning av flokken. Jeg gjorde en halvcirkel rundt seierherren, som nu fikk øie på mig og syntes å være i humør til å opta en ny kamp. Med pistolen i hånden slapp jeg dog forbi den uten angrep, men den stod lenge og skulte efter mig før den diltet efter flokken.

Jeg kom ombord kl. 2.10 om natten. Der var da strålende vær med vakre, dype farvetoner i himmel og hav.

Løyning hadde trålet om natten inne bukten, som er meget langgrunn og nu var full av is.

Søndag den 14. august, var det sol og stille. Vi gikk nordover og gjennom sundet ved Jacksonøya. Vi så intet til von Kroghs parti ved Jacksonstua og fortsatte derfor til

Kapp James, hvor Aanstad, Wefring, Nordahl og jeg selv gikk i land ved Røbekstua kl. 1¹/₂ 9 morgen. Jeg fotograferte og målte huset, samt gjorde en kartskisse av hus med omgivelser, fulgte derpå stranden nordover til den dal hvor Foldviks Ytterhus blev bygget 1926, gikk op på fjellet og vendte tilbake gjennom Ytterdalen på sydsiden av fjellet ved Kapp James. Det var en bred, fin dal med store sletter. Da jeg kom ut til kysten og skulde gå nordover til Kapp James, kom "Polarbjørn" nedover sundet, og jeg gikk ombord kl. 20. Jeg så 27 moskus på turen, men ingen hare før jeg kom ut til stupet ved kysten. Her satt syv harer, og en hvitrev betraktet mig og fartøiet nedenfor med stor interesse. Jeg så også en meget nysjerrig røiskatt på turen. Jeg sprang efter den med fotografiapparatet for å få et billede, men det lyktes ikke. Røiskatten på Grønland er gulbrun om sommeren og meget lysere enn den er her hjemme.

Mens vi var i land hadde fartøiet vært et par kvartmil øst om Jacksonøya, hvor der blev trålet, tatt en oceanografisk stasjon og fyllt vann. Kl. 18 var Wefring, Aanstad og Nordahl blitt tatt ombord ved Røbekstua.

Jelstrup telegraferte at han gjerne vilde være lengst mulig på Sabineøya, da han ennå ikke var ferdig. På telegrafisk forespørsel mente han å være ferdig til den 16. om eftermiddagen. Vi hørte fra Myggbukta at kartlegningen nu gikk bra, idet "Qarrtsiluni" hadde vært ute en tur om morgenen og nu var startet på en tur til.

Kl. 20 ³/₄ gikk vi nordover; gjorde først en sving bortom Jacksonstua for å se om von Krogh skulde være kommet der ut i løpet av dagen og gikk så direkte til Kapp Herschel, hvor vi kom kl. 24. Andresen og Holmeslet kom straks rørende ut til fartøiet. Sulabak gikk i land for å hjelpe Andresen å legge Røbek i kisten, samt pakke alle saker, så de var ferdig til av-

hentning i løpet av et par dager. Aambak overtok Sulabaks arbeide ombord.

Mandag den 15. august. Vi hadde aldri tidligere besøkt Tyrolerfjorden og besluttet derfor å gå inn der. Kl. 1½ om natten forlot vi Kapp Herschel og ankret op foran Holmboes fiskerhus ved elven øst for Kapp Giesecke kl. 6 3/4. Devold drog straks i land og kom ved nitiden ombord sammen med kjøpmann Lehne fra Tromsø, som var leder av partiet her. Lehne forærte oss to røkte sjørøier og gav ordre til at fire fisk skulde røkes for ^{oss} ~~0.53~~. Lehne blev med fartøiet innover fjården et stykke mens Løyning trålet og Jakhelln tok stasjon. Aanstad, Wefring, Nordahl og jeg gikk på land for å arbeide her, mens fartøiet var innenfor. Holmboe hadde sendt med 250 tomtønner, men bare fått tre tønner laks. Her var seks mann, nemlig Andreas Lehne, Albert Nilsen, Tinus Hansen, Axel Hansen, Harald Kristoffersen og G. Bjørnnes. De hadde bygget et hus av den type Bjørnnes bruker på Savlhard, og hadde dessuten i et rum, som var bygget av tomtønner med pressenning over.

De hadde laget et improvisert røkeri av en åpen tønne som var anbragt over en kanal i jorden. De hadde fått fisk på op til syv kilo. De hadde også forsøkt å fiske andre steder, men uten godt resultat.

På huset var slått op en tavle med følgende innskrift:

"Landet i 10 km's omkreds herfra denne hytte annekteres dags dato 25. aug. 1932 av kapt. Alb. Bergesen
M/S "Isbjørn" av Tromsø for FA: W. Holmboe, Tromsø, Norge.

Til vitterlighet

Andr. Lehne.

G. Bjørnnes.

Ekspedisjonen hadde også med materialer til^{to}hus til, men disse var ikke blitt opført. *Et blev siden opført i Disánfjorden.*

Jeg var en tur på fjellet øst for huset og tok en del prøver av granittene og gneisene, som er de fremherskende bergarter her. "Polarbjørn" kom tilbake kl. 15.30 og det blev bestemt at Lehne skulde være med utover til Kapp Herschel. En stund^{en} etter gikk vi utover fjorden og tok loddskudd med passende mellomrum. Kl. 18 mødte vi "Isbjørn" og praiet den. Kaptein Bergesen kom ombord, og jeg hadde en konferanse med ham i min lugar. Han fortalte om landsetningen av Giævers og Tolløfsens ekspedisjoner, og jeg fikk avsatt på et kart de steder hvor hus var blitt landsatt. "Isbjørn" hadde vært nord til Påskeneset, men kunde ha fortsatt nordover hele Dovebukta, som da var helt isfri. Imidlertid mente Giæver at de hadde nok arbeide med å sette op husene søndenfor, så han vilde heller kjøre noen bistasjoner videre nordover siden. Lehne gikk ombord i "Isbjørn" og reiste tilbake med den. Sigurd Tolløfsen var også ombord der.

Om kvelden tok Jakhelln en stasjon og Løyning gjorde et tråletrekk øst for Zackenberg.

Vi fortsatte direkte nordover til Sabineøya og ankret ut for Germaniahavn for på fire favner vann kl. 1/28, tirsdag den 16. august. Etter frokost rodde Aanstad, Nordahl og jeg inn til teltleiren, hvor Jelstrups parti var i ferd med å spise frokost, Jelstrup var for såvidt ferdig, men vilde gjerne ha kontrolobservasjoner om kvelden. Han hadde hatt meget tåke, som hadde hindret arbeide.

Det blev bestemt at vi skulde vente til natten. Teltene og det meste utstyr blev tatt ombord straks og kun det som var nødvendig for arbeidet blev igjen på land.

Inne i bukten ligger ruinene av Landmarks hus fra 1909. Huset er halvveis muret ned i jordbakken, og bare noget av veggene og den ene gavl står igjen. Taket og alt innvendig treverk^k er nu borte. Ved noen gamle eskimohusruiner på tangen vest for havnen er en grav med et trekors uten innskrift. Det må være her Henning Indrevik ligger begravet.

Jeg var en tur op i Harefjellet hvor jeg samlet en passende bør av tertiære trestammer fra de tertiære sandstens- og skiferrester^{som} ~~er~~ inne~~sluttet~~ i basaltene her. I sydskråningen av fjellet så jeg en mengde harer.

Kiærland hadde tatt et tachymteterkart av Germania-hamn med all bebyggelse, samt et kart i mindre målestokk av Sabineøya og Hvalrossøya med Claveringsundet.

Om kvelden var Løyning, Kiærland, Hansen og Marstrander en tur til Hvalrossøya, hvor Hansen skjøt en falk, den eneste vi fikk på turen.

På Sabineøya var der flere sneskavler igjen enn på noget annet sted vi besøkte, og mange blomster som ellers var avblomstret på denne tid, stod her i fullt flor.

Det hadde blåst hele dagen, men blev heldigvis klar-
var så Jelstrup om kvelden fikk utmerkede observasjoner, så punktets lengde og bredde kan bestemmes meget nøiaktig. Han kom ombord med sine instrumenter kl. $\frac{1}{2}$ 2 om natten, og vi gikk straks efter sydover.

Onsdag den 17. august. Vi hadde meget is syd for Kapp Wynn, og en stor flore lå mot kysten, så vi såvidt kunde komme forbi. Vi kom til Kapp Herschel kl. $\frac{1}{2}$ 7 om morgenen, men blev ikke ferdig med innlastningen av Andresens gods, hvoriblandt 37 hvalrosshuder, 10 bjørneskinner og 140 rev utgjorde fangsten. I alt hadde Møre Grønlandsekspedisjon med 261 hvitrevskinn, 33 blårevskinn, 10 bjørneskinn og 37

hvalrosskinn.

Røbeks kiste blev ført ombord og satt på akterdekket.

Sigurd Tolløfsen, Håkon Karlsen og J.S. Holmeslet var på stasjon, og Tolløfsen var ombord og berettet om sitt arbeide, samt opga navnene på de hus han hadde landsatt. Han vilde neste dag reise op til Kuhnøya og Ardencaple Inlet for å hjelpe til med husbygningen.

Giæver hadde fått en av Andresens hunder, da han var her, og danskene en tispe og tre hvalper, så Tolløfsen fikk kun seks voksne hunder og fem hvalper. Tolløfsen fikk også overta Møreekspedisjonens gamle motorbåt som vi hadde hatt ombord om sommeren.

Efter å ha ønsket Tolløfsen og hans folk god vinter lettet vi anker kl. 13 1/4 og stod innover mot Kapp Mary i herlig solskinn. I Maryhuset fant vi bare en gammel beskjed fra von Krogh datert 7. august. Vi gjorde en sving henimot Finschøyane for om muligens å se hans motorbåt. Da vi intet så her heller gikk vi direkte til Jacksonstua, hvor Marø snart opdaget begge teltene. Da vi kom dit kl. 18 var von Krogh ute på arbeide, og vi traff bare Kristoffer Marø - også kaldet Kolumbus - hjemme. Straks efter kom von Krogh med motorbåten vestfra. Han hadde fått et låtet sjokk, da han så "Polarbjørn" komme nordfra med flagget på halv stang, men da han ikke så rester av noen flyvemaskin, forstod han at det måtte skyldes ombordtagningen av Røbeks kiste.

Von Krogh vilde gjerne benytte det gode vær og fortsette arbeidet, hvorfor det blev avtalt at han skulde gå med motorbåten sydover til Myggbukta eller Hold with Hope senest den 20. Hvis han ikke kom til Myggbukta skulde vi op-

søke ham på stranden ut mot Hold with Hope.

Vi fortsatte sydover kl. 19. Om kvelden trakk noen skyer op i syd, ellers hadde det vært klart hele dagen.

Fra Thorstensen fikk vi beskjed om at flyverne hadde vært ute den 16., og vip passerte derfor forbi for å gå inn til Moskusoksefjorden. Der var da adskillig is ute på Fosterbukta.

Torsdag den 18. august var der frisk bris utover Frans Josef Fjord, så "Polarbjørn" slingret en del.

Kl. $\frac{1}{2}$ 12 kom vi inn til østsiden av Walter^Shausenbreen, og fant her Skaun og Welde i god behold i et litet posetelt, som forresten var meget vanskelig å se fra sjøen. Nordahl og jeg rodde i land og hilste på dem. De var kommet ned allerede den 12., og hadde siden bodd her. Turen innover hadde vært temmelig brysom, da der går en stor elv mellom breen og fjellet, så det tok dem flere dager før de kom over elven langt oppe i et dalføre mellom Hudsonland og Steno Land. De hadde satt over elven på en flåte laget av teltet og soveposene og brukte som åre en teltstang med en kasserolle og et kasserollelåkk som åreblad. Welde svømte ^{gå} etter. De måtte ^{gå} stor krok og kom derfor ikke mere enn omkring tre mil fra kysten, hvor de satte op en varde. De så endel moskusokser i den store dal de passerte. Elven kom fra et stort vann. Hensikten med Skauns reise var å undersøke hvorfra den røk kom som Mehren og Høygaard hadde sett. De kom til at det kun var tåke som dannet sig på breen. Welde viste sig å være en temmelig hårdfør kar. En dag mens de ventet skjøt Skaun en snadd foran Walter^Shausenbreen omkring 100 meter fra land, og Welde kastet da av sig klærne og svømte ^{ut} mellom isbitene efter selen. Turen må ha vært nokså anstrengende, for Skaun var blitt så mager at han nesten ikke var til å kjenne igjen.

Kl. 12 $\frac{1}{2}$ var de ombord, og vi fortsatte straks innover til Hoelsbu, hvor Askheims parti kom ombord kl. 14. Richter var dradd utover fjorden for fire dager siden.

Nakken og Molt var ombord og fikk to sekker hvete- mel av stueren. De hadde ikke fått motorbåten til å gå, og maskinisten gikk derfor i land for å hjelpe dem, men på den korte tid som vi kunde avse til dette arbeide fikk han den ikke istand.

Jeg tilbød en av fangstmennene ~~til~~ å være med til Myggbukta med båten for å få arbeidet utført, men de vilde heller ha i land den lettbåt som Jelstrups parti hadde hatt på Sabineøya og som tilhørte Arktisk Næringsdrift. Istedet tok vi motorbåten og den lille robåt som var her med til Myggbukta.

Vi sa farvel til dem og gikk utover fjorden kl. 18. Det blåste da sterkt innover fjorden. Vi viste ikke hvor langt Richter kunde være kommet og gikk derfor nær Kapp Kolthoff og derpå over til Strin^dberglandet for å se efter ham. Vi gjorde en sving innom Stordalen, hvor da "Isbjørn" lå til ankers. En stor motorbåt lå i stranden; antagelig var den dansk. Da vi ikke så Richter her heller fulgte vi kysten ut til Kapp Ovibos, hvor vi fant hans teltleir. Richter og Engstrøm kom ombord kl. 23. Det blåste da kraftig utover fjorden. De kom ombord med motorbåten halv av vann, fordi tappen i nyglehullet på en eller annen måte var gått ut. Det kunde ha blitt en meget ubehagelig ^fafære om den tunglastede båt var blitt fylt av vann. Det var så langt inn til båten fra fartøiet da vannet begynte å strømme inn at ingen ombord var opmerksom på forholdet.

Det gjenstod nu å finne Solheims parti. Det kunde være enten på Ymerøya eller på Gausshalvøya. Vi undersøkte først en del av Ymerøya nordkyst, gikk derfra over til den store dal på nordsiden av fjorden. Da han heller ikke var her

gikk vi direkte til Nørvehytta i Dusénfjorden hvor Solheims telt stod. Vi kom dit kl.5 morgen fredag den 19. august. Da vi blåste i dampfløiten kom Solheim ut og ombord. Han var kommet hit kvelden i forveien. Da det var av viktighet å få sikt til alle de nye varder fra Lunckevarden blev det bestemt at vi skulde benytte dagen i Dusénfjorden, så han kunde foreta turen. Aanstad arbeidet ved Kapp Graah, mens jeg blev landsatt på sydsiden av fjorden, hvor jeg foretok geologisk kartlegning utover til Wijkanderhalvøya. Jeg så tre moskus på turen og tok billedet av bistasjonen ~~Knut~~. Løyning trålet i Dusénfjorden, og efterat alle mann var kommet ombord, kom fartøiet utover langs stranden og tok mig ombord kl.20. Kursen blev satt direkte for Myggbukta, hvor vi kom ved ettiden om natten og la oss ut for flyveleiren.

Jeg hadde allerede på forhånd fått beskjed fra Storm om at kartlegningen var avsluttet og at den store maskin var fløiet over til stasjonen, hvor den nu stod ferdig til ombordbringning.

Det var allerede begynt å bli mørkt om natten, men allikevel kom Aagenes flyvende mot fartøiet for å hilse oss. For at alle skulde være utvilt^h til innlastningen neste dag vilde vi ikke begynne arbeidet før om morgenen. Jeg drog derfor i land med Hallvard Devold og Knut Brandal for å hilse på flyverne og varsle dem derom, da vi så at de hadde gjort op varme på stranden og øiensynlig ventet oss i land. Bundermann hadde også glede av å være ferdig med arbeidet illuminert med mørkekammeret.

Da vi kom i land var det flo sjø og vi benyttet like godt anledningen til å ta ut flåten og laste på den alle de tomme bensinfat. Vi rodde så ombord, mens flåten kom seilende utover alene og blev ~~trukket~~ tatt opp og losset ut på natten.

Imidlertid la både flyverne og vi oss og sov ^{til} kl. 7.

Lørdag den 20. august drog vi i land med motorbåt og lastet de fulle bensinfat, men da det var fjære sjø måtte vi vente før vi kunde få flåten ut. Imens gikk motorbåten inn til stasjonen med Wefring som skulde fullføre et maleri han var begynt på der.

For ikke å risikere å bruke lang tid gjennom isen, så avleveringen av fartøiet blev forsinket, fløi jeg en tur med Aagenæs ut for å inspisere isen. Avtalen var at vi skulde fly direkte ut til Bontekoe og derfra i ca. 1000 meters høide holde nordover til Kapp Hold with Hope ogk herfra tilbake til Myggbukta. Motoren blev kjørt ordentlig varm og efter å ha tatt en sving innover sletten bar det i rett kurs over Kapp Bennett og mot nordspissen av Bontekoe. Innenfor denne ø var der kun lite is, syd for den var der en kolosal landråk og åpent vann så langt vi kunde se i østsydøstlig retning. Mot nordenden av Bontekoe lå en stor flore og presset mot øya, men mellom denne og isen nordenfor, var der passasje. I 1000 meters høide fløi vi over nordspissen av øen som lå der under oss med blinkende tjern strødd utover høideplataet. Vi fortsatte utover ennu et godt stykke før vi svinget nedover og var langt utenom Hold with Hope da Aagenæs atter satte kursen mot land. Nord for Bontekoe lå storflorene tettpakket til henimot Hold with Hope, herfra og nordover var isen noget slakkere til syd for Jacksonøya, hvor vi så en råke, som strakte sig så langt utover vi kunde se. Nord for denne hvitnet atter isen ut for Claveringfjorden. Der var ingen tvil om at vi skulde gå ut syd for Bontekoe.

Aagenæs skar ned over Kapp Broer Ruys og innover den flate dal på nordsiden av kappet. Her gikk flere moskusflokker og beitet og Aagenæs begynte en meget spennende jakt

med flyvemaskinen. Det var meget fornøielig å se hvordan dyrene tok det hår vi satte rett ned på dem. Enkelte av de enslige okser stillet sig rett og slett op for å ta imot det store snerrende uhyre, mens flokkene sprang så ragget flagret om dyrene. De gamle okser blev alltid efter, og en av dem så ytterst forskrekket ut da vi passerte bare 4-5 meter over den med hjulene. Det var en herlig tur og ikke det minste koldt, da Storm var så elskverdig å låne mig sin flyvehabit.

Vi kom tilbake ved tolvtiden efter vel en times flyvning, Efterpå var Aagenæs korte turer oppe med Jølstrup, Kiærland og Devold, hvorpå han fløi maskinen over til stasjonen, hvor Larsen passet av den til ombordtagning.

Efter at den siste flåtelast var tatt ombord ved flyveleiren gikk vi kl.14 med fartøiet inn til stasjonen, hvor flåten med mange mann ombord straks blev slept i land for å hente den store flyvemaskin. Jeg var med og filmet ombordtagningen, som foregikk uten noen vanskelighet. Derpå blev Spartanflyet tatt ombord på samme måte. Jeg tok imens film av stasjonen, samt scener fra reveburene. Samtidig tok Devold, Herdal og Knut Brandal sin fangst, samt private utstyr ombord.

Arktisk Næringsdrift hadde med hjem ..... blårevskinn, ... hvitrevskinn, ... levende blårev, ... levende hvitrev. I Myggbukta var ved avreisen .... levende hvitrev og .... levende blårev. Fangsten i vinter var på de forskjellige stasjoner i Myggbukta: ..... blårev, ... hvitrev; Moskusheimen- .... levende blårev, ... levende hvitrev; Krogness: ..... levende blårev, ... hvitrev.

Også Siggesson kom ombord om ettermiddagen med alt sitt utstyr, samt fire duer, som var igjen.

Da jeg kom ombord igjen kl. 18 $\frac{1}{2}$ var alt stuet ned i forrummet så også Spartanflyet kunde settes på plass. Von Krogh var kommet med motorbåten fra Jacksonøya allerede den 19. om kvelden og kom ombord her i Myggbukta.

Kl. 19 drog Staxrud, Siggesson m.fl. utover med motorbåt for å skyte noen moskus for å skaffe kjøtt til hjemreisen. Like i forveien hadde Møre Grønlandsekspedisjons folk vært derute og skutt flere dyr, som de tok med hjem.

Devold, Sørensen og Hørdal drog i land for å hente noen levende rev som Devold vilde ta med til Norge. De kom ombord først ut på natten, og vi hadde da en liten avskjedsfest.

Sørensen, Thorstensen og Hofgaard drog på land over midnatt og da vi skulde til å lette anker kl. 2 kom jaktpartiet tilbake, men uten noget bytte.

Realf Berg, som skulde ha overvintret for Arktisk Næringsdrift hadde vært syk etter en operasjon mens han var på Grønland og blev derfor med hjem igjen. Vi var således i alt 48 mann ombord ~~da~~ på hjemreisen, foruten ekspedisjonens deltakere og skibets folk, nemlig, fire mann fra Arktisk Næringsdrift og tre mann fra Møre Grønlandsekspedisjon.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 natt til søndag den 21. august forlot vi Myggbukta med kurs hjem til Norge. Vi gikk ned mot Bontekoe hvor vi lå og tok vann fra et isflak fra kl. 7 til kl. 12. Samtidig tok Jakhelln en stasjon. Vi fortsatte ~~å~~ så i åpent vann mot sydøst. Vi så da overhodet ikke is sydover. Ved 15-tide stanset vi atter en times tid så Jakhelln kunde ta en stasjon.

For å få en mere østlig kurs gikk vi ved 16-tiden inn i meget spredt is på østsiden av den store råk, som fortsatte så langt vi kunde se syd og sydøstover. Mellom kl. 18 og 19 tok atter Jakhelln en oceanografisk stasjon. En time

senere passerte vi to isbjørner. Den ene satt på et lite flak og så på oss og den annen lå på svøm så vi strøk like forbi den med fartøiet. Der var mange som hadde lyst på en bjørnejakt, men da vi ikke hadde bruk for kjøttet og pelsen ikke er noget værd på denne tid, blev der gitt forbud mot skytning.

Kl. 22 $\frac{1}{2}$ til 23 $\frac{1}{2}$ tok Jakhelln den siste oceanografiske stasjon på turen, og kl. 2 om natten begynte vi å merke dønning og en snau time etter passerte vi iskanten, som da var meget spredt. Når de åtte timer som medgikk til vannfylling og oceanografiske stasjoner fraregnes hadde vi bare brukt 16 timer fra Myggbukta og berørte omtrent ikke is på turen. Været var stille og fint hele dagen.

Mandag den 22. august. Det var godt vær hele dagen, men det slingret en del. Allerede ved middagstid så vi Beerenberg, og ved midnatt natt til 23. august hadde vi Jan Mayen tvers av oss i nordøst. Vi hadde en bra overreise videre. Det blev en del mere slingring utover dagen den 23. og den 24., men ikke så meget at vi fikk vann på dekk. Den 25. bedret været sig og sjøen blev atter roligere.

På bort- og tilbaketur blev der daglig tatt meteorologiske observasjoner hverannen time, men da vårt kvikksølvbarometer kom i ustand ved reisans begynnelse, så vi måtte benytte et stort aneroidbarometer, blev observasjonene ikke sendt telegrafisk til Meteorologisk Institutt, sådan som meningen var oprindelig.

Fredag den 26. august kom vi inn til Brandal kl. 17 $\frac{1}{2}$ efter fem døgns reise fra Myggbukta. Vi satte i land en del båter, samt hentet tøy som var blitt satt igjen her av forskjellige av deltagerne. Fortsatte straks efter til Ålesund, hvor vi la til ved Storneskaien kl. 19 $\frac{1}{2}$. Jeg mottok her penger fra kontoret og gjorde op med flere av ekspedisjonsdeltagerne, som

forlot ekspedisjonen her. Skaun, Welde og Ellingsen reiste straks nordover med hurtigruten, og Jakhelln og Nordahl reiste sydover til Bergen. Kl.13 reiste Løyning, Jelstrup, Solheim, Aanstad, Bundermann, Wefring, Arnesen, Hansen, Siggesson. Staxrud, Engstrøm, Marstrander og Berg til Aandalsnes med lokalbåten. Jeg gjorde op en del regninger med disponent Karlsen, som fulgte fartøiet fra Brandal. Petter Røbek kom med en fløker og hentet sin sønns kiste og Møre Grønlandsekspedisjonen losset sine saker

Når skibet var ferdig skulde det fortsette til Horten med flyvemaskinene og reservemotoren og derfra til Oslo med ekspedisjonsutstyret. Von Krogh, flyverne, mekanikeren, skulde følge med fartøiet rundt kysten. Kjørland og Vidar^r Pettersen blev også med fartøiet. Devold og Herdal gikk i land i Ålesund.

Kl.14 1/4 reiste Richter og jeg med rutebil til Vestnes og møtte de andre på Aandalsnes om kvelden. Solheim, Jelstrup, Aanstad og Hansen overnattet på Aandalsnes, mens vi andre reiste videre med nattoget til Oslo, hvor vi kom lørdag den 27. august kl.7.05, altså seks døgn fra vi forlot Myggbukta.

Fartøiet gikk fra Ålesund lørdag morgen kl.5 og kom til Horten natt til 30. august. Her blev begge flyvemaskiner losset. "Qarrtsⁱlinuni" blev satt inn på Marinens lager; mens Aagenæs straks fløi sin maskin til Kjeller flyveplass.

Den 30. kl.11 gikk båten fra Horten og kom kl.16 til Oslo hvor den blev losset samme eftermiddag og neste formiddag. Skibet blev avlevert den 31. august ved middags-tid i Oslo.

Ekspedisjonens resultater.

Ekspedisjonens resultater vil først foreligge når det innsamlede materiale er bearbeidet. Det utførte arbeide er i korthet følgende:

Astronomiske arbeider. Astronom Jelstrup bestemte et punkt like ved kaptein Koldeweys observatorium ved Germaniahavn. Til observasjonene benyttet han det samme passasjeinstrument som året i forveien ved bestemmelsen av punktet ved Myggbukta. Instrumentet var montert på en solid betonsokkel, og som stod i et rummelig trehus med delvis avtagbart tak.

Når resultatet er utregnet vil han med sikkerhet kunde avgjøre om professor Wegeners teori om Grønlands flytning vestover holder stikk eller ikke. (Se Hans Jelstrups rapport).

Kartlegningsarbeider. Triangulerings- og stereofotogrammetriske arbeider blev i år utført av Wilhelm Solheim i indre del av Claveringfjorden fra Jordan Hill til Tyrolerfjorden, samt på Strindberglandet, Gausshalvøya og nordre del av Ymerøya, og av Thor Askheim i Moskusoksefjorden. Solheim tok i alt 41 trigonometriske stasjoner og 229 fotogrammer og bygget 11 varder. Askheim tok 17 trigonometriske stasjoner og 131 fotogrammer og bygget 13 varder. Askheim optok videre et tachymeterkart ved det astronomiske punkt i Myggbukta.

Kaptein Kiærland optok med tachymeter et detaljekart av Germaniahavn og et kart over Sabineøya og Hvalrossøya med nærmeste omgivelser, hvoriblandt Claveringsundet. (Se for øvrig Wilhelm Solheims og Thor Askheims rapporter).

Kartlegning fra Flyvemaskin, blev foretatt med Lockheed-Vegaflyet "Qarrtsiluni" av flyvefotograf Max Bundermann med pr.løitnant Erik Storm som fører. Til kartlegningen blev benyttet et "Zeiss Reihenbildmesskammer" (R.M.K.2 18/18 cm.) Billedene blev tatt som ^{strå}strålebilleder i 20° vinkel fra 2500 og 3500 meters høide fra hver 1.25 km. fløiet distance.

Området mellem nordlige del av Wollaston Forland og midtre del av Trailøya, som utgjør omkring 30 000 km²., blev fotografert på 10 flyveturer. Der blev under kartlegningsflyvningen fløiet 6 000 km. og optatt 20⁰⁹ flyvebilleder av format 18x18 cm. Flyvetiden for kartlegningen var 37.5 timer. Disse billeder vil bli benyttet sammen med triangelnettet til konstruksjon av karter.

^{W. Thøgers}
~~Løitnant~~ Omsteds Spartanfly tjente som sikring av kartlegningsmaskinen og blev ellers benyttet til rekognosering av flyveplasser og drivisen, samt delvis til optagning av billeder med det gamle flyvekamera og kinomatograffilm. For følmoptagning blev der fløiet tre turer på tilsammen 800 kilometer i ca. fem timer.

Flyvningen, som delvis blev foretatt under vanskelige forhold, blev gjennomført uten det minste uheld. (Se for øvrig Max Bundermanns og Erik Storms ^{H. Sigmund Rasmussen} rapporter.)

Hydrografiske arbeider. Kommandørkaptein von Krogh foretok en nøiaktig oplodning av hele Claveringfjorden fra munningen inn til Loch Fine, samt av hele Loch Fine. Videre loddet han op sundet mellem Jacksonøya og fastlandet, i alt 912 km². (Se Rolf von Kroghs rapport).

Oceanografiske arbeider. Cand.mag. Anton Jakhelln tok 26 oceanografiske stasjoner i fjordene, ved kysten og i drivisen, samt en rekke loddskudd til foreløbig dybdeundersøkelse^r i de ennu ikke opploddede fjorder. Ved sommerens arbeide har man fått en god oversikt over de oceanografiske forhold i Eirik Raudes Land syd for Sabineøya. (Se for øvrig Anton Jakhellas Rapport.)

Geologiske arbeider. Geologiske arbeider blev utført på forskjellige steder. Således blev den nøiaktige geologiske kartlegning på basis av vårt nye topografiske kart i 1:200 000 påbegynt. Foruten bergartsprøver blev der innsamlet en del devoniske fiskefossiler på nordsiden av Frans Josef Fjord og tertiære trefossiler på Sabineøya.

Botaniske arbeider. Cand.real. Sigurd Aanstad fulgte fartøiet hele sommeren og foretok innsamling av mosearter på alle de steder som besøktes. Hans samling er vel den første spesialsamling av moser fra Eirik Raudes Land og danner et meget verdifullt grunnlag for studiet av landets moseflora. (Se for øvrig Sigurd Aanstads rapport.)

Zoologiske arbeider. Konservator Løyning fortsatte i sommer de marine zoologiske undersøkelser, som han har foretatt de to foregående år. Han utførte 20 tråletrekk på forskjellige steder, og har nu en god oversikt over den marine zoologi i Eirik Raudes Land syd for Sabineøya.

Preparantene Hansen og Siggesson samlet dessuten mange pattedyr, fugler etc. for det Zoologiske Museum i Oslo, samt for Hvalmuseet i Sandefjord. (Se for øvrig Paul Løyning's rapport).

under

Arkeologiske arbeider. Søren Richter, som 1929-31 overvintring i Erik Raudes Land foretok en rekke undersøkelser av den gamle eskimobebyggelse, undersøkte i sommer gamle hustomter i Claveringfjorden, Moskusoksefjorden, Strindberg-halvøya og Myggbukta og samlet inn en hel del nytt materiale. En del eskimosaker blev også funnet av andre av ekspedisjonens medlemmer. (Se for øvrig Søren Richters rapport.)

Andre arbeider. Av andre resultater kan nevnes at der blev optatt ca. 1400 meter kinematograffilm og at Gunnar Wefring malte vel 20 oljemalerier og utførte flere skisser og personbilleder. Videre blev der av Skaun og Welde på deres tur inn til Steno Land gjort en kartskisse, samt en del iakttagelser av geografisk og geologisk art. (Se Dagsposten nr. .... 1932.)

Journalist Odd Arnesen har efter sin hjemkomst skrevet en rekke artikler om Eirik Raudes Land i Aftenposten og høsten 1932 vil han utgi en bok om sommerens ekspedisjon til Eirik Raudes Land.

Foruten det rent videnskapelige arbeide som blev utført på ekspedisjonens blev to fangstekspedisjoner med fullt utstyr for to års overvintring ^{landsatt} ~~losset~~ på forskjellige steder i Eirik Raudes Land. Under oppholdet ved Grønland tilbakela "Polarbjørn" ca. 3 400 km., delvis ^{for} ~~fra~~ landsetning~~er~~ av videnskapelige partier og utførelse av videnskapelige arbeider, og delvis for landsetning av fangstfolk. Arktisk Næringsdrifts åtte ~~men~~ som overvintrer i år, blev landsatt ved Mygg-

bukta, Kjelbotn på Ymerøya og på Hoelsbu i Moskusoksefjorden. Videre blev der landsatt en stasjon ved Junction Valley, samt gods ved andre stasjoner for selskapet. For Ingstads ekspedisjon blev der landsatt fem mann ved Rapp Petersens og Antartichamna, samt flere nye hus i Flemming Inlet og Nathorstfjorden.

Fra Eirik Raudes Land hjem til Norge medfulgte ^{fire} ~~tre~~ mann tilhørende Arktisk Næringsdrift og tre mann tilhørende Møre Grønlandsekspedisjon.

Foruten M/S "Polarbjørn" vites følgende fartøier å ha besøkt Eirik Raudes Land sommeren 1932: M/K "Isbjørn", skipper Alb. Bergesen, tilhørende W. Holmboes ishavsrederi, Tromsø, besøkte området fra Kong Oscars Fjord til Påskenes, landsatte Gjøvers og Tolløfsens ekspedisjoner og drev fiskeriforsøk på sjørøi i Tyrolerfjorden m.fl.st. Ekspedisjonen opførte to hus, et i Tyrolerfjorden og et innerst i Dusen-fjorden. Den hadde med hjem seks moskuskalver som var bestilt fra Amerika.

M/K "Nordkap II", skipper Isak Isaksen, av Tromsø, var innom Eirik Raudes Land på vei fra Tromsø til New York med Mr. Talcotts ekspedisjon ombord. Fartøiet hadde ødelagt propellen i isen og ^{skulde} skiftet propell i Moskusoksefjorden før det gikk sydover.

D/K "Quest", skipper Ludolf Schjelderup, Bodø, besøkte Eirik Raudes Land med frahskmannen Micards ekspedisjon.

Lauge Kochs ekspedisjoner benyttet ~~de~~ to fartøier, nemlig "Godthaab" og "Gustav Holm".

Oslo, den 12. oktober 1932.